

Verslag gemeentevond PGMH 30 november 2022

van 19.30-22.00 uur in het NOVO-college te Maastricht

Zo'n 60 gemeenteleden hadden zich naar het NOVO-college begeven om over vier samenhangende onderwerpen te spreken: de presentatie van nieuwe bestuurders van de PGMH, de toestand van onze financiën, de weg naar de toekomst vanuit het perspectief van de beroeping van een nieuwe predikant en de vraag hoe wij ons nog meer naar buiten toe willen presenteren.

Interim-predikant ds Cees Hendriks leidde de avond in. Hij betreurde de lange duur van het proces om tot een nieuwe beroeping te komen. Dat had verschillende oorzaken: de input van de dialogosessies moest verwerkt worden, het zicht op de financiën bleef door de overbelasting van het CvK lang onzeker en er waren teveel onvervulde vacatures in onze bestuurlijke gremia om tot beroeping over te kunnen gaan.

Ds Hendriks verklaarde namens de Kerkenraad zeer blij te zijn met de input uit de gemeente in het proces, en hoopte dat ook in de toekomst de Kerkenraad op die input – gevraagd en ongevraagd – kan rekenen, of het nu om ideeën, tips, bezorgdheid of uitingen van teleurstelling gaat.

Alvorens over te gaan op de presentatie van de nieuwe bestuurders wilde ds Hendriks dank uitspreken aan alle aftredende bestuurders – dank die op een ander moment vorm zal krijgen.

De presentatie der nieuwe bestuurders

De volgende nieuwe bestuurders, van wie sommigen al enige tijd in functie zijn maar misschien nog niet bij iedereen bekend, presenteerden zich:

- Baukje Vrieswijk – voorzitter College van Diakenen en diaken
- André Schreurs – diaken en penningmeester van de diaconie
- Marije Bijleveld – diaken
- Hans Kippers – penningmeester College van Kerkrentmeesters
- Arjen van der Star - secretaris van het College van Kerkrentmeesters
- Jens Giessing – lid van het College van Kerkrentmeesters voor het Groot Onderhoud van onze gebouwen
- Lianne Schuuring - lid van het College van Kerkrentmeesters voor de exploitatie van onze gebouwen en het HRM-beleid, en vanaf 1 april ouderling-kerkrentmeester
- Evelijn de Jong – beoogd voorzitter van het College van Kerkrentmeesters
- Dirk Ouwehand – voorzitter van de Kerkenraad

Aangezien iedereen zich via de Nieuwsbrief ook nog schriftelijk zal voorstellen, is deze opsomming voor dit verslag voldoende.

Naast deze bestuurders zijn ook nog een drietal mensen in loondienst aangenomen: Erik Klee, Cariene Groen-Zwart en Corien Karstenberg, allen voor beheer en exploitatie van onze gebouwen.

De gemeente toonde zich verheugd dat deze mensen zich in willen zetten voor de PGMH – tegen geen der voordrachten is door de gemeente ook maar het minste bezwaar gemaakt, ter plekke of naderhand schriftelijk.

De staat der financiën vanuit het licht van de predikantsberoeping

Ds Hendriks kon zich goed vinden in de zorgen en het verdriet over onze financiën. Het beeld is heel anders dan 5 jaar geleden, en dat heeft gevolgen voor de beroeping van een nieuwe predikant.

Naast de predikantsformatie is het onderhoud van onze gebouwen een belangrijk punt van zorg. Wij kunnen die proberen in eigen bezit te houden òf we kunnen ze in een afzonderlijke stichting onderbrengen. Dit is ook al in de input voorafgaande aan deze bijeenkomst geopperd. Die kwestie is echter voor deze bijeenkomst te complex. In een later stadium zal de Kerkenraad en het CvK zich hierover buigen en er dan uiteraard bij u op terugkomen. In de tussentijd zijn tips, ideeën, maar ook gevoelens welkom.

Tot zijn grote spijt moest ds Hendriks melden dat – hoewel we dankzij het werk van velen al heel ver zijn – er toch nog geen definitieve begroting 2023 en meerjarenbegroting zijn. De afronding zal nog wel een week duren. We moeten wel rekening houden met een structureel tekort van €70.000-€80.000 op jaarbasis als we uit blijven gaan van 2 fte aan predikanten. Dit stelt ons voor een dilemma. We kunnen proberen het tekort weg te werken door bijvoorbeeld een 0,5 predikant te beroepen, maar dan missen we de impulsen die van een ondernemende predikant uit kunnen gaan. Als we wel tot een formatie van 2fte willen komen, dan zal dat tot een structureel tekort leiden dat onherroepelijk gevolgen voor onze reserves heeft. Maar hier is ook de inhoud van de formatie van belang. We kunnen een full time reguliere predikant beroepen die zich vooral op pastoraat en de zondagsdienst richt, maar ook – wellicht via de pioniersplekken – deels een zgn. ‘reli-ondernemer’ aantrekken, die zich op de buitenwereld richt en wellicht projecten bedenkt die middelen opleveren waardoor je kan verwachten dat het tekort terugloopt.

Ds. Hendriks merkte nog op de er bij de classis een grote gunfactor voor het zuiden aanwezig is, en dat onze problemen niet uniek zijn. Een oplossing kan zijn een predikant voor 70% voor onbepaalde tijd te beroepen, en voor 30% voor bepaalde tijd.

De predikantsberoeping: drie opties

Ds. Harrie de Reus werkte de drie opties nog verder uit:

1. Een predikant voor 0,5 beroepen en een (min of meer) sluitende begroting
2. Een fulltime predikant beroepen
3. Een parttime predikant (0,5) beroepen en een parttime reli-ondernemer, die naar nieuwe vormen van gemeente zijn zoekt (0,5 fte), die wellicht in één persoon verenigd kunnen worden.

Het is in dit stadium van groot belang het gevoel van de gemeente te peilen, maar de uitkomst kan niet op basis van de meeste stemmen tot een in steen gegrift besluit leiden. Daar is de situatie te complex voor.

De overwegingen van de gemeente

De gemeente verdeelde zich min of meer willekeurig over een achttal tafels om onder leiding van een gespreksleider de ze onderwerpen te bespreken.

De drie opties

De gemeente was gevraagd stickertjes te plakken bij de optie van hun voorkeur. Dat leverde het volgende resultaat op

Optie 1	Parttime predikant (0,5 fte)	2
Optie 2	Fulltime predikant	16
Optie 3	Fulltime predikantsplaats (0,5 predikant, 0,5 reli-ondernemer)	38

Bij deze uitslag werden volop individuele overwegingen meegegeven.

De variant met de parttime-predikant (optie 1)

- Deze variant is nu niet aan de orde
- Te zwak voor de toekomst

Het belang van een sluitende begroting

- Geld moet niet leidend zijn (6x)
- De reserves zijn voor slechte tijden. Die zijn nu
- Er zijn nieuwe geldbronnen aan te boren (4x)
 - Vrienden
 - Verhuur
 - Fondsen
 - Reli-ondernemer brengt geld binnen
 - Pioniersprojecten
- Bezuinig op stenen – het is niet het doel van de kerk om gebouwen te hebben

Een fulltime predikant maar geen reli-ondernemer (optie 2)

Deze optie had de voorkeur van zo'n 30% van de aanwezigen, maar dat kwam niet terug in de individuele overwegingen, die vooral op de reli-ondernemer betrekking hadden. Het lijkt de voorkeur van een meer zwijgend deel van de gemeente. De opmerkingen die hier gemaakt werden hadden vooral betrekking op de keuze tussen optie 1 en optie 2.

Wel werd opgemerkt

- Deze predikant zou ook deels programma's moeten kunnen maken – zorg voor goede taakomschrijving (2x)
- Het verschil tussen optie 2 en optie 3 is vloeiend

Waarom een reli-ondernemer? (optie 3)

- Die kan nieuwe vormen van kerkzijn entameren
- Die kan jeugd en studenten trekken (2x)

- Die kan voor PR zorgen
- Die is religieus duurzaam
- Die kan de gemeente zichtbaar maken
- Die zorgt voor verandering en vitaliteit in de nieuwe situatie waar we in zitten (5x)

Moet optie 3 in één persoon verenigd zijn, of zijn twee afzonderlijke personen beter?

- Één persoon (5x) want:
 - Eenvoudige lijnen, minder vergaderen
 - Misschien kunnen we schaaap met zeven poten vinden
- Twee afzonderlijke personen (5x) want
 - Ze vullen elkaar aan
 - $1+1=3$
 - Beide functies in één persoon te zwaar (3x)
 - Hoogleraar theologie kan ook predikant en hoogleraar tegelijk zijn
 - Voor de gemeente is 1,5 fte predikant voldoende, er is dus ruimte voor 0,5 reli-ondernemers

Sommigen zagen hier beide kanten de zaak.

De condities voor de reli-ondernemer

- Een HBO'er/kerkelijk werker voor bepaalde tijd (2x)
- Vul optie 3 zo in dat je eerst een reli-ondernemers voor 0,5 aanneemt, en als dat financieel gaat lopen voor 1,0 (2x)
- Vul de combinatie zo in dat 70% voor onbepaalde tijd is, en 30% voor bepaalde tijd.
- De reli-ondernemer moet wel een luisterend oor voor de gemeente hebben
- Hij moet vormgeven wat de gemeente in de dialogsessies heeft uitgesproken
- Hij moet affiniteit met de St. Servaas hebben

De terminologie

- Reli-ondernemer is een lelijk woord
- Wat is een stadspredikant precies? Definieer!
- Is de stadspredikant alleen voor Maastricht?

Activiteiten om aansluiting met de buitenwereld te vinden

Dit onderdeel was niet alleen bedoeld om nieuwe ideeën op te halen, maar ook om te inventariseren wie waar zijn schouders onder wilde zetten. Dat laatste lukte maar heel beperkt. Hier en daar kwamen namen op papier, waarbij niet altijd duidelijk was of het om een vrijwilliger ging die zich aanmeldde om iets te gaan doen of om een vrijwilliger, die aangewezen werd als een goede kandidaat.

Bij wie kunnen we aansluiting zoeken, en hoe?

- Engelstalige kerken (Anglicanen bijvoorbeeld)
- Andere kerkgenootschappen in het algemeen
- CNME (natuureducatie)
- Ziekenhuispastoraat
- Scholen (CKV)
- Studenten conservatorium
- Maastrichter Star
- Marcel Arpots (ook in relatie tot zondagsdienst)
- Theater – zoals bij stuk over dementie
- Toeristen Heuvelland
 - Wandelen (Hans Kippers) (2x)
 - Kampvuren

Vanuit de diaconie (Hanske Kamphuis)

- Leger des Heils (2x)
- Stichting Wereldwijd
- Stichting De Gouwe
- Kringloopwinkel
- Voedselbank Zuid-Limburg

Wat hebben wij te bieden?

- Musical, cabaret, kerkelijk kinderkoor
- Wandelen Heuvelland
- Huiskamer in kerk
- Kerk-in-de-buurt (Martine Bakker) (2x)
- Studieruimte voor studenten

Hoe kunnen wij communicatie verbeteren?

- Sociale media (veel genoemd: Insta, Facebook, Tiktok, m.n. voor jongeren, maar het is er ook druk)
- Directe communicatie tussen mensen
- Aandacht voor onze activiteiten op de website
- Scipio/kerkapp (Ben Theunissen) (2x)
- Het is belangrijk dat wij ons ook op de buitenwereld richten, maar het moet wel professioneel aangepakt

Kunnen we cultuur activeren worden?

- We doen al veel, het is nu al moeilijk te kiezen
- Filosofie
- Gespreksgroepen rond thema's
 - Samen met katholieken
 - Krantenkring
- Cursussen
 - Relicursus
- Bibliodrama
- Kunst en religie
- Podium St. Jan uitbouwen (2x)
- Exposities in kerk (2x)
- St. Jan's got talent (1x per week muziek met organisten in de kerk (Saskia Born)
- Muziek
 - Projectkoor (3x)
 - Samen zingen
 - Gospelkoor
 - Zangdiensten
 - Workshop zang

Kunnen we pastoraal/religieuze activiteiten organiseren?

Voor anderen (en onszelf)

- Stiltewandelingen (3x)
- Muziek (zie boven)
- Vluchtelingenwerk
- Taizé-diensten (Saskia Born)
- Preek van de leek (2x)
- Pauzediensten
- Gasten na de dienst aanspreken
- Buddies
- Maaltijd na de dienst
- Gespreksgroepen voor mensen met religieuze trauma's (Margo van Haeringen)

Voor onszelf

- Practische steun: klusjes doen, plantjes uitwisselen, marktplaats
- 4x per jaar startzondagen
- Geen orgelspel na de dienst waarbij je moet blijven zitten